

Forskrift om sikring av havner og havneterminaler mot terrorhandlinger mv.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 3.juli 2007 med hjemmel i lov 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann § 11 a, jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 56bb (forordning (EF) 725/2004), EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 56r (forordning (EF) 884/2005) og EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 56t (direktiv (EF) 2005/65).

Kapittel 1 – Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å forebygge og hindre terrorhandlinger og andre forsettlig ulovlige handlinger som kan skade havner, havneterminaler eller fartøy som anløper disse.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder for havneterminaler som betjener følgende fartøy i internasjonal fart:

- a) Passasjerskip, herunder hurtiggående passasjerfartøy,
- b) lasteskip, herunder hurtiggående lastefartøy, med bruttotonnasje 500 og derover, og
- c) flyttbare boreinnretninger som forflyttes ved hjelp av eget fremdriftsmaskineri.

Forskriften gjelder videre for havner som har minst én terminal som definert i første ledd.

Forskriften gjelder også for havner og havneterminaler som betjener passasjerskip i passasjerskipsklasse A.

Fiskeri- og kystdepartementet kan fastsette i hvilken grad forskriften også skal gjøres gjeldende for havneterminaler som bare betjener nasjonal trafikk.

Forskriften gjelder ikke for havner og havneterminaler som bare betjener fartøy som tilhører staten eller brukes til statlige formål og som benyttes til ikke-kommersielle formål. Forskriften gjelder ikke militære installasjoner i havner.

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften betyr:

- a) *Avgrenset område (restricted area)*: Område med særskilte sikringstiltak
- b) *Bruttotonnasje*: Tonnasje målt i henhold til 1969-konvensjonen (International Convention on Tonnage Measurement of Ships, 1969).
- c) *Fartøyets internasjonale sikringssertifikat (International Ship Security Certificate - ISSC)*: Internasjonalt sikringssertifikat som viser at fartøyet oppfyller kravene i ISPS-koden.
- c) *Fartøyets sikringsplan (Ship Security Plan - SSP)*: Sikringsplan for fartøy. Plan som skal etablere relevante rutiner til beskyttelse av mannskap, passasjerer, last og fartøy mot ulovlige handlinger.
- e) *Fartøyets sikringsoffiser (Ship Security Officer - SSO)*: Person som er oppnevnt av fartøyets selskap til å inneha ansvaret for sikringen om bord, herunder sørge for at SSP er implementert, fulgt og oppdatert.
- f) *Flyttbar boreinnretning*: Flyttbar plattform, herunder boreskip, med eget fremdriftsmaskineri, og som har utstyr for boring etter undersjøiske petroleumsforekomster.
- g) *Godkjenningsbevis (Statement of Compliance)*: Bevis utstedt av Kystverket som stadfester at sikringsplan er utarbeidet og godkjent, og at fysiske tiltak er gjennomført i henhold til denne forskrift.

- h) *Havn (Port)*: De områder ut over den enkelte terminal som må vurderes sikret på grunnlag av en konkret sårbarhetsvurdering. Dette omfatter tilknyttede sjø- og landområder som har anlegg og utstyr som nyttes til å betjene kommersiell sjøtransport
- i) *Havnas sikringsoffiser (Port security officer - PSO)*: Person oppnevnt av havnesikringsmyndigheten som ansvarlig for utvikling, iverksettelse, revisjon og vedlikehold av sikringsplanen i havna.
- j) *Havnas sikringsplan (Port Security Plan - PSP)*: Plan utviklet for å sikre bruk av relevante sikringstiltak til beskyttelse av havna, fartøy, last, personer, bagasje og forsyninger til fartøy.
- k) *Havnas sårbarhetsvurdering (Port Security Assessment - PSA)*: Vurdering med hensyn til sårbarhet for terrorhandlinger og andre forsettlig ulovlige handlinger mot en havn.
- l) *Havnesikringsmyndighet*: Innenfor et havnedistrikt er som hovedregel kommunen havnesikringsmyndighet. Utenfor et havnedistrikt er det den fysiske eller juridiske person som er ansvarlig for den enkelte havn.
- m) *Havneterminal (Port Facility)*: Havneterminaler som faller inn under § 2 i denne forskriften. Havneterminalen omfatter det arealet hvor det foregår interaksjon mellom fartøy og havn, herunder også verft. Verft er kun unntatt dersom det er tale om nybygging eller ombygginger som tilsier at skipet må sertifiseres på nytt etter oppholdet. I tillegg omfattes ankringsplasser, venteplasser og lignende steder fra hvor det foretas anløp til havn.
- n) *Havneterminalens sikringsoffiser (Port Facility Security Officer - PFSO)*: Person oppnevnt som ansvarlig for utvikling, iverksettelse, revisjon og vedlikehold av sikringsplanen for havneterminalen.
- o) *Havneterminalens sikringsplan (Port Facility Security Plan - PFSP)*: Plan utviklet for å sikre bruk av relevante sikringstiltak til beskyttelse av havneterminalen, fartøy, last, personer, bagasje og forsyninger til fartøy.
- p) *Havneterminalens sårbarhetsvurdering (Port Facility Security Assessment - PFSA)*: Vurdering med hensyn til sårbarhet for terroranslag mot en havneterminal.
- q) *Hurtiggående passasjerfartøy*: Fartøy som definert i regel X/1 i SOLAS 1974 med senere endringer, og som kan føre mer enn tolv passasjerer.
- r) *IMO (International Maritime Organization)*: FNs sjøfartsorganisasjon.
- s) *Internasjonal fart*: Sjøreise fra et land tilsluttet SOLAS-konvensjonen til havneterminal i et annet land, eller omvendt. Alle fartøy som har et internasjonalt sikrings sertifikat regnes til enhver tid for å være i internasjonal fart.
- t) *ISPS-koden (International Ship and Port Facility Security Code)*: IMOs internasjonale kode for sikring av skip og havneterminaler.
- u) *Kontaktpunkt for havnesikring*: Kystverket Hovedkontoret.
- v) *Lasteskip*: Ethvert skip som ikke er et passasjerskip, fiske- og fangstfartøy, lekter, fritidsfartøy eller flyttbar innretning.
- w) *Objekt*: Havn eller havneterminal.
- x) *Passasjerskip*: Fartøy som kan føre mer enn tolv passasjerer, som definert i SOLAS regel I/2 bokstav (f).
- y) *Passasjerskip i passasjerskipsklasse A*: Fartøy klassifisert i henhold til forskrift 28. mars 2000 nr. 305 om besiktigelse, bygging og utrustning av passasjerskip i innenriksfart.
- z) *RSO (Recognized Security Organization)*: Virksomhet som er godkjent av Kystverkets hovedkontor til å utføre sårbarhetsvurderinger og utarbeide sikringsplaner i henhold til denne forskriften.
- æ) *Sikret område*: Det område innenfor en havn eller en havneterminal som er sikret i medhold av denne forskrift.
- ø) *Sikring*: Med sikring menes i denne forskrift forebyggelse eller hindring av terrorhandlinger og andre forsettlig ulovlige handlinger som kan skade havnen eller fartøy som bruker havnen (security).
- å) *Sikringsavtale (Declaration of Security - DOS)*: Avtale som beskriver fordeling av ansvar

for iverksettelse av nødvendige sikringstiltak mellom fartøy og havneterminal, mellom fartøy og fartøy, eller mellom fartøy og annen enhet som ikke har krav til ISSC-sertifikat.

- aa) *Sikringsgodkjenning*: Forhåndsklarering for innpassering på sikret område.
- bb) *Sikringsnivå 1*: Det nivået hvor et minimum av relevante sikringstiltak skal opprettholdes til enhver tid.
- cc) *Sikringsnivå 2*: Det nivået hvor relevante tilleggstiltak for sikring skal opprettholdes for en viss tidsperiode på grunn av en midlertidig økt risiko for hendelser som kan true sikkerheten.
- dd) *Sikringsnivå 3*: Det nivået hvor ytterligere spesifikke sikringstiltak skal opprettholdes for en begrenset tidsperiode når en hendelse som kan true sikkerheten er umiddelbart forestående eller sannsynlig.
- ee) *SOLAS (Safety of Life at Sea Convention)*: Den internasjonale konvensjon av 1974 om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, med senere endringer.

§ 4. Forhold til internasjonalt regelverk

Havneterminaler som omfattes av forskriften skal følge de relevante kravene i SOLAS kap. XI-2, ISPS-koden del A, samt følgende bestemmelser i ISPS-koden del B: 1.16, 4.1, 4.4, 4.5, 4.7, 4.8, 4.14, 4.15, 4.16, 4.18, 4.41, 4.45, 15.3, 15.4, 16.3, 16.8, 18.5 og 18.6. ISPS-koden del B for øvrig er veiledende retningslinjer, når ikke annet er bestemt i del A.

§ 5. Forholdet til EU-regelverk

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 56bb (Europaparlamentets- og rådsforordning (EF) nr. 725/2004 av 31. mars 2004 om styrket sikring av skip og havnearlegg), gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig. Det vises til vedlegg 6 i forskriften. Ved eventuell konflikt mellom øvrige bestemmelser i forskriften og ovennevnte forordning, har sistnevnte forrang.

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 56r (Europaparlamentets- og Rådsforordning (EF) nr. 884/2005 av 10. juni 2005 om fastleggelse av prosedyrer for Kommisjonens inspeksjoner innenfor maritim sikring) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig. Det vises til vedlegg 8 i forskriften. Ved eventuell konflikt mellom øvrige bestemmelser i forskriften og ovennevnte forordning, har sistnevnte forrang.

Kapittel II – Generelle bestemmelser

§ 6. Ansvar

- a) Terminaleier er ansvarlig for at alle oppgaver og forpliktelser knyttet til havneterminaler som følger av denne forskriften overholdes. Kystverkets regionkontorer kan fastsette hvem som anses som eier av den enkelte terminal.
- b) Havnesikringsmyndigheten er ansvarlig for at alle oppgaver og forpliktelser knyttet til havner som følger av denne forskriften overholdes. Kystverkets regionkontorer kan fastsette hvem som er havnesikringsmyndighet for den enkelte havn.

§ 7. Sårbarhetsvurdering og sikringsplan for havneterminaler

Terminaleier er ansvarlig for at det blir utarbeidet en sårbarhetsvurdering og en sikringsplan for hver havneterminal, og at de tiltak sikringsplanen beskriver blir gjennomført.

Sårbarhetsvurdering kan utarbeides av Kystverkets regionkontorer eller godkjent virksomhet (RSO) etter oppdrag fra terminaleier. Sårbarhetsvurderinger utarbeidet av en RSO skal godkjennes av Kystverkets regionkontorer.

Det skal utarbeides ny sårbarhetsvurdering ved endringer av betydning i grunnlaget for denne.

På bakgrunn av en godkjent sårbarhetsvurdering skal det utarbeides en sikringsplan. De sikringstiltak som beskrives i sikringsplanen må minimum oppfylle kravene i kapittel III. Sikringsplanen skal utarbeides av havneterminalens sikringsoffiser eller en godkjent RSO.

Sikringsplanen skal godkjennes av Kystverkets regionkontorer.

Havnesikringsmyndigheten skal ha tilgang til sårbarhetsvurderingen og sikringsplanen for de terminaler som ligger innenfor den aktuelle havn, jf. § 3 bokstav h.

Havneterminalens sikringsoffiser skal sørge for at sikringsplanen oppdateres kontinuerlig. Vesentlige endringer skal godkjennes av Kystverkets regionkontorer.

Sikringsplanen skal revideres hvert år. Dette skal gjøres av en person uavhengig av den havneterminal som revideres. Vedkommende må ha kompetanse minst tilsvarende havneterminalens sikringsoffiser, jf. § 12 tredje ledd.

Kystverkets hovedkontor kan gi retningslinjer for utarbeidelsen av sårbarhetsvurderingen og sikringsplanen.

§ 8. Sårbarhetsvurdering og sikringsplan for havner

Havnesikringsmyndigheten er ansvarlig for at det blir utarbeidet en sårbarhetsvurdering og en sikringsplan for hver havn, og at de tiltak sikringsplanen beskriver blir gjennomført.

Sårbarhetsvurderingen skal ta hensyn til særlige kjennetegn ved de ulike havneavsnitt, tilstøtende områder som har innvirkning på sikringen i havna, og skal ligge til grunn for avgrensningen av den enkelte havn. Sårbarhetsvurderingen av havna skal bygge på sårbarhetsvurderinger som er gjort i henhold til § 7.

Dersom havna består av bare én terminal, skal Kystverkets regionkontorer forestå en vurdering av om den sikring som er gjort i forhold til § 7 også er tilstrekkelig i forhold til § 8, jf. § 2 første og annet ledd.

Sårbarhetsvurdering kan utarbeides av Kystverkets regionkontorer eller godkjent virksomhet (RSO) etter oppdrag fra havnesikringsmyndigheten. Sårbarhetsvurderinger utarbeidet av en RSO skal godkjennes av Kystverkets regionkontorer.

Det skal utarbeides ny sårbarhetsvurdering ved endringer av betydning i grunnlaget for denne.

På bakgrunn av en godkjent sårbarhetsvurdering skal det utarbeides en sikringsplan. Dersom det i sårbarhetsvurderingen konkluderes med at havna er tilstrekkelig sikret ved det som er gjennomført i henhold til § 7, er det ikke nødvendig å utarbeide en egen havnesikringsplan.

De sikringstiltak som beskrives i sikringsplanen må minimum oppfylle kravene i kapittel III.

Sikringsplanen skal utarbeides av havnesikringsmyndigheten eller en godkjent RSO.

Sikringsplanen skal godkjennes av Kystverkets regionkontorer.

Havnesikringsmyndigheten skal sørge for at sikringsplanen oppdateres kontinuerlig. Vesentlige endringer skal godkjennes av Kystverkets regionkontorer.

Sikringsplanen skal revideres hvert år. Dette skal gjøres av en person uavhengig av den havna som revideres. Vedkommende må ha kompetanse minst tilsvarende havnas sikringsoffiser, jf. § 12 tredje ledd.

Krav til utarbeidelsen av sårbarhetsvurderingen og sikringsplanen er gitt i forskriftens vedlegg 2 og 3. Kystverkets hovedkontor kan gi ytterligere retningslinjer.

§ 9. Godkjenningsbevis

Når sårbarhetsvurderingen og sikringsplanen er godkjent, og Kystverkets regionkontorer har verifisert at objektet oppfyller kravene i forskriften, utsteder Kystverkets regionkontorer et godkjenningsbevis (Statement of Compliance). Godkjenningsbeviset er

bevis for at objektet er godkjent i henhold til forskriften bestemmelser. Godkjente havneterminaler vil bli innrapportert til IMO og godkjente havner vil bli innrapportert til EU.

Godkjenningsbeviset er gyldig i fem år av gangen. Kystverkets regionkontorer skal foreta minst én mellomliggende revisjon som nevnt i § 10 i løpet av perioden.

§ 10. Mellomliggende revisjon

Mellomliggende revisjon skal foretas i perioden mellom andre og tredje årsdato av gyldighetsperiode for godkjenningsbeviset. Den mellomliggende revisjonen skal blant annet inkludere kontroll av at objektets sikringstiltak er i samsvar med forskriftens krav.

Kystverkets regionkontorer, eller den det bemyndiger, kan kreve at ytterligere revisjoner blir foretatt.

§ 11. Tilsyn og kontroll

Kystverkets regionkontorer, eller den det bemyndiger, skal føre tilsyn med at objektene oppfyller kravene etter forskriften her. Tilsynet kan være anmeldt eller uanmeldt.

Objektene kan bli gjenstand for kontroll fra internasjonale myndigheter.

Ved tilsyn og kontroll skal Kystverket og kontrollører i følge med Kystverket ha uhindret adgang til objektene. De involverte parter skal medvirke og samarbeide.

§ 12. Sikringsoffiser

Hvert objekt skal oppnevne en sikringsoffiser (PSO eller PFSO). Sikringsoffiseren skal ha nær tilknytning til objektet.

Hvis det er hensiktsmessig kan flere objekter ha samme sikringsoffiser. I de havner hvor PSO og PFSO ikke er samme person må disse samarbeide tett.

Kystverkets regionkontorer skal godkjenne sikringsoffiserene. Kompetansekrav og godkjenneskriterier fastsettes av Kystverkets hovedkontor.

§ 13. Sikringsorganisasjon

Kystverkets hovedkontor kan etter søknad godkjenne sikringsorganisasjoner (Recognized Security Organizations – RSO) til å utføre sårbarhetsvurderinger og utferdige sikringsplaner i henhold til denne forskrift.

En godkjent sikringsorganisasjon kan ikke utføre både sårbarhetsvurdering og sikringsplan for det samme objektet. Sikringsorganisasjonene må være uavhengig av objektet og hverandre.

For å bli godkjent må organisasjonen oppfylle alle de krav som framkommer av vedlegg 1. Godkjenningen er gyldig i fem år, forutsatt at selskapet til en hver tid opprettholder den kompetanse som lå til grunn for godkjenningen.

§ 14. Sikringsnivå

Objektene skal tilpasse sikringstiltakene til det sikringsnivå som til enhver tid er fastsatt av norske myndigheter.

§ 15. Konfidensialitet mv.

Sårbarhetsvurderinger, sikringsplaner og annet materiale som kan benyttes til planlegging og gjennomføring av ulovlige handlinger mot et objekt, skal sikres slik at uvedkommende ikke får adgang til eller kunnskap om innholdet. Personer som kan få befatning med denne type opplysninger skal avgi taushetserklæring.

Kystverkets hovedkontor kan gi nærmere regler for utfylling og avgrensning av denne bestemmelsen.

Kapittel III - Sikringstiltak

A. Adgang til objektet

§ 16. Adgang til havner og havneterminaler

Det skal framgå av sikringsplanen hvilke deler av objektet som allmennheten ikke har fri adgang til. Grensene for objektet skal være klart definert og avtegnet på et ajourført kart eller tegning av alle objektets områder, bygninger og installasjoner.

Objektet skal ha tilstrekkelig gjerder, porter og eventuelle andre innretninger som er nødvendig for å sikre at uvedkommende personer og kjøretøy ikke får adgang til objektet. Det skal minst benyttes gjerder og porter av sikringsklasse II (jf. vedlegg 5).

Kystverkets hovedkontor kan fastsette nærmere krav til gjerder, porter og eventuelle andre innretninger.

Alle adgangspunkter og ytre avgrensninger skal være skiltet.

Det skal gjennomføres kontroll med nevnte innretninger hyppig og med ujevne mellomrom.

Kystverkets hovedkontor kan fastsette krav om forbud mot fotografering innenfor sikret område. Fotoforbud skal skiltes.

Offentlige tjenestemenn skal ha uhindret adgang til objektene i den grad de har tjenestelige behov for det.

§ 17. Permanente adgangskort

Alle som har behov for regelmessig adgang til sikret område, skal være utstyrt med permanente adgangskort utstedt eller godkjent av sikringsoffiseren.

Adgangskort for regelmessig adgang til sikret område skal være et identitetskort (ID-kort) inneholdende minst kortinnehaverens navn og bilde, samt opplysninger om hvilke områder det gir adgang til, og om gyldighetstiden.

ID-kort kan utstedes for ett eller flere objekter.

ID-kort utstedes med gyldighet i inntil fem år.

§ 18. Midlertidige adgangskort

Alle som skal ha tilfeldig eller kortvarig opphold i sikret område skal være utstyrt med midlertidige adgangskort.

Sikringsoffiseren skal ha etablert et system som sikrer kontroll med hvem midlertidige adgangskort er utstedt til, hvilke deler av objektet de gir adgang til og når de ble utstedt.

Midlertidige adgangskort utstedes med inntil én måneds gyldighet, og gjelder kun ved det objekt hvor det er utstedt.

Personer med midlertidige adgangskort som oppholder seg i sikret område skal være i følge med person som har gyldig ID-kort for området, eller under betryggende overvåking på annen måte.

§ 19. Andre adgangskort

Likestilt med adgangskort som nevnt i § 17, regnes identitetskort utstedt av offentlig myndighet til tjenestemenn med tjenstlig behov for adgang.

§ 20. Opphold i sikret område

Alle som oppholder seg i sikret område skal bære synlig adgangskort.

§ 21. Foretak som driver virksomhet i sikret område

Foretak som driver virksomhet i sikret område plikter å sørge for at ansatte som gis oppdrag i sikret område har gyldig adgangskort, og at de er kjent med reglene for bruken av det.

§ 22. Tilbakekalling av adgangskort

Sikringsoffiseren kan beslutte at adgangskort skal tilbakekalles og adgang til sikret område opphøre for et bestemt tidsrom eller for resten av gyldighetstiden, dersom innehaveren av adgangskortet ikke lenger oppfyller vilkårene for å inneha dette.

§ 23. Kjøretillatelse

Alle kjøretøy som skal nyttes på sikret område skal være utstyrt med en kjøretillatelse utferdiget av sikringsoffiseren. Kjøretillatelsen skal plasseres på et lett synlig sted.

Sikringsoffiseren skal etablere et system som sikrer kontroll med hvilke kjøretøy tillatelsen gjelder for, hvem som kan føre kjøretøyet inne på sikret område, hvilke deler av objektet det gjelder for og når det ble utstedt.

Offentlige myndigheters kjøretøy unntas fra plikten til å være utstyrt med kjøretillatelse ved bruk i tjeneste.

§ 24. Skipsmannskaper

Skipsmannskaper skal sikres adgang til å gå i land, og sikringsregimet må utformes slik at dette kan gjennomføres så enkelt som mulig.

Sikringsoffiseren skal til enhver tid ha oppdaterte mannskapslister fra skip som anløper objektet. Så lenge skipsmannskaper befinner seg inne på sikret område skal disse være i stand til å identifisere seg i henhold til disse mannskapslistene.

Skipsmannskaper som befinner seg i sikret område skal bære skipets identifikasjonskort. Dersom dette ikke finnes, nyttes objektets midlertidige adgangskort.

B. Gjennomsøking og kontroll

§ 25. Adgangskontroll

Alle personer, kjøretøy, gods og skipsforsyninger som skal inn på objektet kan være gjenstand for gjennomsøking og kontroll. Gjennomsøking betyr manuelt, elektronisk eller på annet vis å avdekke det faktiske innhold av det som kontrolleres.

Alle objekter må avsette fasiliteter hvor dette kan gjennomføres på en forsvarlig, human og ikke-diskriminerende måte. Gjennomsøkningsområder skal skiltes.

Offentlige tjenestemenn med tjenestelig behov for tilgang til objektet unntas fra adgangskontroll på sikringsnivå 1. På sikringsnivå 2 og 3 gjelder unntaket kun ved utrykning. Politiets og Tollvesenets tjenestemenn er alltid unntatt.

Gjennomsøking og annen sikkerhetskontroll skal utføres av særskilt opplært sikkerhetskontrollører i tjeneste hos sikringsoffiseren, godkjent vaktsselskap, jf. forskrift av 25. mai 2004 nr. 787, eller av Politiets eller Tollvesenets tjenestemenn. Kystverkets hovedkontor kan fastsette krav til sikkerhetskontrollører og kontrollutstyr.

Kystverkets hovedkontor fastsetter minimumskrav til hyppighet av gjennom søkning for de ulike sikringsnivåer.

§ 26. Kroppsvisitasjon

Kroppsvisitasjon skal utføres på den mest lempelige måte. Kroppsvisitasjon av mer omfattende karakter utføres i separate rom. Vedkommende skal gjøres kjent med sin rett til å kreve at vitne skal være tilstede. Kroppsvisitasjon skal utføres i samsvar med § 25, 4. ledd.

Motsetter en person seg å bli undersøkt, kan vedkommende nektes adgang til objektet og pålegges å fjerne seg fra objektet eller deler av dette. Etterkommene ikke pålegget, skal politiet straks tilkalles.

§ 27. Forbudte gjenstander

Gjenstander eller stoffer som kan brukes som middel til å øve vold, i trusseløyemed eller til å påføre personer eller fartøy skade kan forbys innført på sikret område. Det samme gjelder imitasjoner av våpen og annet, som nevnt i første punktum.

Dersom sikkerhetskontrollen avdekker en gjenstand som antas å burde beslaglegges i henhold til straffeprosessloven, skal politiet straks tilkalles.

Fra første ledd gjelder følgende unntak:

- a) Tjenestevåpen og ammunisjon båret av norsk politimann under spesielle vakt-, ledsager- eller etterforskningsoppdrag.
- b) Tjenestevåpen og ammunisjon båret av utenlandsk politimann under spesielle vakt-, ledsager- eller etterforskningsoppdrag dersom tillatelse er gitt av politimyndighet.
- c) Våpen og ammunisjon som medbringes for utførelse av personsikringsoppdrag dersom tillatelse er gitt av ansvarlig politimyndighet.
- d) Våpen og ammunisjon som medbringes av norsk militærperson i uniform ved en ren troppetransport under militær kommando og hvor vedkommende ikke kommer i kontakt med sivile personer på sikret område.
- e) Private jakt- og konkurransevåpen forutsatt at sikringsplanen har rutiner som muliggjør dette.

Kystverkets hovedkontor kan gi nærmere retningslinjer om hva som regnes som forbudte gjenstander og stoffer.

Ved både avreise-, transfer- og destinasjonshavn skal sikringsoffiser så vidt mulig i god tid på forhånd varsles om at våpen, som nevnt i tredje ledd, vil bli båret eller medbrakt.

§ 28. Håndtering mv. av håndbagasje

Blir det funnet gjenstander eller stoff som nevnt i § 27 første ledd, som ikke beslaglegges av politiet, kan eier eller besitter ikke ta det med videre, men kan be om at det blir håndtert i samsvar med objektets sikringsplan.

Nekter en person å rette seg etter pålegg som nevnt i første ledd, kan vedkommende nektes adgang til objektet og pålegges å fjerne seg fra objektet eller del av dette. Etterkommene ikke pålegget, skal politiet straks tilkalles.

§ 29. Sikringsgodkjenning og utarbeidelse av sikringsprogrammer

Faste leverandører og transportører av gods og forsyninger til objektet kan søke om sikringsgodkjenning fra sikringsoffiseren.

Virksomheter som skal ha eller som søker om sikringsgodkjenning skal utpeke en ansvarshavende for sikring. Ansvarshavende er ansvarlig for at virksomheten til enhver tid oppfyller Kystverkets hovedkontors krav til sikring og for etterlevelse av godkjent sikringsprogram.

Virksomheter som skal ha eller som søker om sikringsgodkjenning, skal utarbeide et sikringsprogram med tilhørende opplæringsprogram som beskriver rutiner hos virksomheten som garanterer transporten fri for fremmedlegemer når denne introduseres for objektet.

Sikringsgodkjenningen omfatter så vel godkjenning av sikringsprogrammet som virksomhetens faktiske gjennomføring av dette.

Leveranser som kommer fra selskap med sikringsgodkjenning behøver ikke kontrolleres på sikringsnivå 1, jf. § 25 fjerde ledd.

§ 30. Lukkede lastebærere

Alle lukkede lastebærere inne på sikret område skal være forseglet av sikringsgodkjent virksomhet. Dersom dette ikke er tilfelle, skal lastebæreren gjennomføres og forsegles av sikringsoffiseren eller den han bemyndiger.

Alle lukkede lastebærere skal følges av sikringserklæring fra pakker og transportør.

Sikringsoffiseren kan åpne og gjennomføre alle lastebærere som skal inn på sikret område.

Dersom en lukket lastebærer er forseglet av Tollvesenet, må åpning og gjennomføring av denne klareres med Tollvesenet.

§ 31. Sikring av kontrollert gods

Det påhviler den som til enhver tid har kontrollert gods i sin besittelse, å sørge for at dette oppbevares slik at det ikke kan manipuleres av uvedkommende.

Alle objekter skal ha systemer som identifiserer kontrollert gods og skiller dette fra annet gods.

C. Andre sikringstiltak

§ 32. Avgrensede områder

Avgrensede områder skal sikres i henhold til formålet med avgrensningen.

Dersom objektet har etablert ett eller flere avgrensede områder, skal objektet ha oppdatert liste over personer som har adgang til disse områdene. Identifikasjonssystemet må skille mellom de som har og de som ikke har adgang til disse områdene.

Avgrensede områder skal skiltes.

§33. Trening og øvelser

Objektens sikringsorganisasjon i henhold til sikringsplanen skal jevnlig avholde øvelser i sikringsplanenes prosedyrer og tiltak slik dette framkommer i ISPS-kodens del B 18.5 og 18.6 og vedlegg III til direktiv 2005/65/EF.

§ 34. Sikringsavtale (DOS)

I sikringsplanen skal det gis retningslinjer for bruk av sikringsavtale. Sikringsavtale bør fylles ut i de tilfeller der sikringsplanen anbefaler bruk av slik avtale, men kan også fylles ut i andre nødvendige tilfeller. Sikringsavtalen skal fylles ut når fartøyets flaggstat krever at fartøyet skal inngå slik avtale med objektet. Avtaleskjema i vedlegg 4 anbefales benyttet.

Sikringsavtalen skal oppbevares i minimum tre år.

§35. Forbud mot bruk av farvann (sikringszone)

Fartøyets sikringsoffiser og objektets sikringsoffiser kan i samråd fastsette sikringssoner rundt fartøy på inntil 200 meter. Farvannet omfattet av sikringssonen skal ikke benyttes av andre fartøyer, dykkere eller svømmere. Fartøyets sikringsoffiser og objektets sikringsoffiser i samråd eller Kystverkets hovedkontor kan gjøre unntak fra dette. Sikringssonene gjelder ikke fartøy i offentlig tjeneste, og militære fartøy med tilknyttet personell.

Sikringssonens omfang skal fastsettes ut i fra objektets sikringsnivå, sårbarhetsvurdering og sikringsplan, samt fartøyets sikringsplan.

§ 36. Likeverdige løsninger

Kystverkets regionkontorer kan gi tillatelse til at havneterminaler innfører andre sikringstiltak enn beskrevet i forskriften, forutsatt at slike tiltak er minst like effektive.

§ 37. Ytterligere sikringstiltak

Kystverkets regionkontorer kan i særlige tilfeller treffe vedtak om ytterligere sikringstiltak utover det som er beskrevet i forskriften.

Kapittel IV - Avsluttende bestemmelser

§ 38. Dispensasjon

Når særlige grunner tilsier det, kan Kystverkets hovedkontor gi dispensasjon fra bestemmelsene i denne forskriften.

§ 39. Klageinstans

Kystverkets hovedkontor er klageinstans for vedtak fattet av Kystverkets regionkontorer. Fiskeri- og kystdepartementet er klageinstans for vedtak fattet av Kystverkets hovedkontor.

§ 40. Administrative sanksjoner

Dersom det avdekkes at objektet ikke opererer i samsvar med denne forskriften eller bestemmelser gitt i medhold av forskriften, kan Kystverkets regionkontorer forby at objektet betjener skipstrafikk omfattet av forskriften.

Ved vesentlige brudd på forskriften eller bestemmelser gitt i medhold av forskriften kan Kystverkets regionkontorer trekke tilbake objektets godkjenningsbevis.

§ 41. Straff

Overtredelse av forskriften straffes etter § 28 første ledd bokstav d i lov 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann mv.

§ 42. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift av 23. juni 2004 nr. 1017 om sikkerhet og terrorberedskap i norske havner.

De tiltak havnesikringsmyndighetene er pålagt å gjennomføre, skal være på plass innen den tid Kystverkets hovedkontor bestemmer.

§ 43. Overgangsbestemmelser

RSO-godkjenninger gitt før 1. januar 2006 løper ut gyldighetsperioden.

Sikringsoffiserer på havneterminaler verifisert før 15. juni 2007 omfattes ikke av § 12 tredje ledd før utløpet av havneterminalens første godkjenningsbevis.

§§§

VEDLEGG

Vedlegg 1: Godkjennelse av RSO

Vedlegg 2: Krav til sårbarhetsvurdering av havner

Vedlegg 3: Krav til sikringsplan for havner

Vedlegg 4: DOS

Vedlegg 5: Gjerdestandarder

Vedlegg 6: Norsk uoffisiell oversettelse av forordning 725/2004 (se www.kystverket.no)

Vedlegg 7: Dansk versjon av direktiv 65/2005 (se www.kystverket.no)

Vedlegg 8: Dansk versjon av forordning 884/2005 (se www.kystverket.no)

Vedlegg 1: Godkjenning av RSO

En godkjent RSO kan på oppdrag fra en havn eller terminaleier utføre sårbarhetsvurdering av det enkelte objekt. Dersom objekteier ikke selv utferdiger en sikringsplan på grunnlag av sårbarhetsvurderingen, skal dette gjøres av en annen RSO enn den som har gjort sårbarhetsvurderingen.

For å bli godkjent som RSO må selskapet dokumentere følgende:

1. Kompetanse innenfor relevante aspekter av havnesikring.
2. Kompetanse omkring havneoperasjoner, blant annet kunnskap om havnekonstruksjoner og havnebygging.
3. Kompetanse om andre sikringsrelevante forhold som har betydning for havnesikringen.
4. Kompetanse vedrørende sannsynlige sikringsrisikoer tilknyttet havnedrift.
5. Kompetanseutviklingsplan/tiltak for å holde ved like og forbedre medarbeidernes kompetanse og ekspertise innenfor fagområdet.
6. Rutiner og tiltak for kontinuerlig å sikre medarbeidernes pålitelighet og troverdighet.
7. Rutiner og tiltak for å forhindre uautorisert tilgang til sikkerhetsmessig sensitive eller graderte opplysninger og dokumenter.
8. Kunnskap om relevant nasjonal og internasjonal lovgivning og sikringskrav.
9. Kunnskap om det til en hver tid gjeldende trusselbildet og de sikkerhetsmessige trusler norske havner og skipsfarten står overfor.
10. Kompetanse til å kunne identifisere og oppdage våpen, farlige gjenstander, stoffer og innretninger m.m.
11. Kompetanse til, på en ikke-diskriminerende måte, å kunne identifisere og gjenkjenne karakteristika og atferdsmønstre hos personer som kan true sikkerheten.
12. Kunnskap om teknikker og metoder som anvendes for å omgå sikringstiltak.
13. Kunnskap om sikringsutstyr, overvåkningsutstyr og overvåkningssystemer, og deres operasjonelle begrensninger.
14. Alle medarbeidere skal, om nødvendig, kunne sikkerhetsklareres.
15. Alle som arbeider for en RSO skal være ansatt i det aktuelle selskapet.

Alle kompetansekravene skal grundig dokumenteres gjennom attester, referanser eller annen skriftlig dokumentasjon. For alle medarbeidere som skal inngå i RSO-arbeidet skal det leveres CV.

Enhver som ønsker fornyet godkjenning må sende ny søknad til Kystverkets hovedkontor, med nødvendig dokumentasjon, senest tre måneder før eksisterende godkjenning utløper. Vesentlige endringer i forhold som er lagt til grunn i godkjenningen, skal vurderes av Kystverkets hovedkontor. Dersom grunnlaget for en godkjenning ikke lenger er tilstede, skal Kystverkets hovedkontor informeres og godkjenningen tilbakekalles.

Vedlegg 2: Krav til sårbarhetsvurdering av havner

Sårbarhetsvurderingen skal minst omfatte følgende:

- Identifisering og evaluering av eiendom og infrastruktur som det er viktig å beskytte.
- Identifisering av mulige trusler mot eiendom og infrastruktur, og sannsynligheten for iverksettelse av disse, med det formål å fastsette og prioritere sikringstiltak.
- Identifikasjon, utvelgelse og prioritering av forholdsregler og prosedyrer og deres effektivitet i forhold til å redusere sårbarheten.
- Identifisering av svakheter, herunder menneskelige faktorer i infrastruktur, organisasjon og prosedyrer.

På bakgrunn av dette skal vurderingen minst:

- Identifisere alle områder som er relevante i forhold til sikring av havna, herunder havnas grenser. For havneterminaler som allerede er omfattet av forordning 725/2004 og ISPS-koden, skal det tas utgangspunkt i eksisterende sårbarhetsvurdering.
- Vurdere sikringsproblematikken mellom eksisterende sikringstiltak i terminal og øvrige sikringstiltak i havna.
- Identifisere hvilket havnepersonale som skal gjennomgå bakgrunnskontroll og/eller sikkerhetsklareres.
- Dersom det er hensiktsmessig, vurdere om havna bør oppdeles i ulike områder i forhold til risikoen for anslag. Områdene skal ikke bare vurderes som selvstendige mål, men det skal også vurderes hvordan de ulike områdene kan gi adgang til områder med høyere risiko.
- Identifisere variasjoner i risikobildet, f eks sesongvariasjoner.
- Identifisere de enkelte delområdenes spesifikke kjennetegn, f eks plassering, adgangsmuligheter, kraftforsyning, kommunikasjonssystemer, eierforhold, brukere og andre sikringsrelevante forhold.
- Identifisere potensielle trusselscenarier for havna. Hele havna eller spesifikke deler av dens infrastruktur, gods, bagasje, personer og transportutstyr kan være et direkte mål for en påvist trussel.
- Identifisere konsekvenser av trusselscenariene. Konsekvensene kan angå ett eller flere delområder. Både direkte og indirekte konsekvenser skal beskrives. Det skal særskilt fokuseres på risikoen for personskader.
- Identifisere mulige ringvirkninger av sikringsrelaterte hendelser.
- Identifisere sårbare elementer i hvert delområde.
- Identifisere alle organisatoriske aspekter ved havnas samlede sikring, herunder relevante myndigheter, gjeldende regler og prosedyrer.
- Identifisere sårbare elementer i havnas samlede sikring som skyldes organisatoriske, rettslige eller prosedyremessige forhold.
- Identifisere tiltak, prosedyrer og handlinger som er egnet til å redusere kritiske elementer. Det skal særlig fokuseres på behovet og mulighetene for adgangskontroll eller adgangsbegrensning til hele havna eller bestemte deler av denne. Dette kan omfatte identifikasjon av passasjerer, ansatte i havna og andre arbeidstakere, besøkende og besetningsmedlemmer, krav til overvåkning av områder eller aktiviteter, samt kontroll av gods og bagasje. Tiltak, prosedyrer og handlinger skal tilpasses risikovurderingen, som kan variere fra område til område.
- Beskrive hvordan tiltak, prosedyrer og handlinger vil bli eskalert ved heving av sikringsnivået.

- Utarbeide rutiner for håndtering av velkjente sikringsproblemer, herunder mistenkelig gods, bagasje, bunkers, forsyninger eller personer, ukjente pakker og kjente farer (f eks en bombe). Slike rutiner skal omfatte kriterier for om en nøytralisering skal skje på stedet eller på et senere tidspunkt på et sikkert område.
- Identifisere tiltak, prosedyrer og handlinger som har til hensikt å begrense og avbøte følgeskader.
- Beskrive en oppgavefordeling som gir en hensiktsmessig og korrekt iverksettelse av tiltak, prosedyrer og handlinger.
- Klarlegge sammenhenger med eventuelle andre sikringsplaner og bestående sikringstiltak. Det skal videre fokuseres på sammenheng med andre beredskapsplaner (oljeforurensning, katastrofesituasjoner og lignende).
- Presiser hvilke kommunikasjonssystemer som kreves for at tiltak og prosedyrer skal kunne iverksettes.
- Beskrive hvilke tiltak som gjennomføres for å sikre følsomme opplysninger.
- Presisere nødvendig informasjonsnivå for de involverte og for offentligheten dersom dette er relevant.

Vedlegg 3: Krav til sikringsplan for havner

Havnesikringsplanen skal inneholde havnas samlede sikring. Den skal inneholde en klar detaljert beskrivelse av alle sikringstiltak, og videre en kontrollmekanisme som gir mulighet for korrigerende tiltak.

Havnesikringsplanen skal ta utgangspunkt i følgende generelle aspekter:

- Utpeke alle områder med relevans for havnas sikring. Avhengig av sårbarhetsvurderingen kan tiltak, prosedyrer og handlinger variere for ulike delområder. Noen delområder kan kreve strengere sikring enn andre. Det bør legges særlig vekt på grenseflatene mellom delområdene slik disse er beskrevet i sårbarhetsvurderingen.
- Koordinere sikringstiltakene i områder som er sikringsmessig forskjellige.
- Fastsette tiltak, som kan variere i ulike deler av havna, ved forskjellige sikringsnivåer og som følge av spesifikke etterretningsopplysninger.
- Fastsette en organisasjonsstruktur som underbygger en bedre havnesikring.

Med utgangspunkt i ovennevnte skal det i havnesikringsplanen være tildelt arbeidsoppgaver og være fastsatt arbeidsplaner innenfor følgende områder:

- Adgangskontroll. I noen områder kan kravene først få anvendelse når sikringsnivået er kommet over en gitt terskel. Alle krav og terskler skal være nøye spesifisert i havnesikringsplanen.
- Krav til kontroll av legitimasjon, bagasje og gods. Kravene gjelder ikke nødvendigvis for alle delområder og heller ikke alltid i fullt omfang. Personer som beveger seg inn i eller oppholder seg i et delområde kan bli kontrollert. Havnesikringsplanene skal svare til havnesårbarhetsvurderingen hvor sikringskravene til de enkelte delområder er fastsatt for hvert sikringsnivå. Dersom det innføres særlige ID-kort med henblikk på sikring av havna, bør det foreligge klare prosedyrer for utstedelse, anvendelse, kontroll og avlevering av slike kort. I prosedyrene bør det være mulighet for særlige tiltak for noen av havnas brukergrupper, slik at adgangskontrollen får minst mulige negative virkninger for disse. Brukerkategoriene skal minst omfatte sjøfarende, ansatte hos myndigheter, personer som regelmessig arbeider i eller besøker havna, faste beboere i havna og personer som leilighetsvis arbeider i eller besøker havna.
- Samarbeid med eventuelle myndigheter som forestår kontroll av gods, bagasje og passasjerer. Der det er nødvendig, kan det etableres forbindelse til disse myndigheters informasjons- og godkjennessystemer, herunder også eventuelle "pre-arrival clearance"-systemer.
- Prosedyrer og tiltak for behandling av mistenkelig gods, bagasje, bunker, forsyninger eller personer, herunder utpeking av et sikret område, samt prosedyrer og tiltak for håndtering av andre sikringsmessige problemer og brudd på havnesikringen.
- Krav til overvåkning av delområder eller aktiviteter i delområder. Behovet for overvåkning og de mulige tekniske løsninger kan utledes av havnesårbarhetsvurderingen.
- Skilting. Områder med adgangskontroll skal være tydelig skiltet. I kravene til adgangskontroll skal det være tatt behørig hensyn til relevant gjeldende lovgivning og praksis. Der aktiviteter er under overvåkning skal dette tydelig angis i samsvar med norsk lovgivning.
- Sikring av informasjon. Planen skal inneholde prosedyrer for oppbevaring og formidling av følsomme opplysninger. Alle relevante sikringsopplysninger skal formidles korrekt i samsvar med planens prosedyrer. Planen skal, om nødvendig, ha prosedyrer for formidling av meddelelser til offentligheten.

- Rapportering av sikringsrelaterte hendelser. For å kunne reagere hurtig ved en sikringsrelatert hendelse skal det i havnesikringsplanen være klare krav til rapportering av slike hendelser til havnas sikringsoffiser og/eller havnesikringsmyndigheten.
- Integrasjon med andre forebyggende planer eller aktiviteter. Planen bør eksplisitt omhandle integrasjonen med andre igangværende forebyggelses- og kontrollaktiviteter i havna.
- Integrasjon med andre beredskapsplaner og/eller innarbeidelse av spesifikke beredskapstiltak, -prosedyrer og -handlinger. I planen skal det være en nærmere beskrivelse av interaksjon og koordinasjon med andre beredskaps- og katastrofeplaner.
- Krav til utdanning og øvelser.
- Havnesikringsorganisasjonens oppgaver og arbeidsprosedyrer. I havnesikringsplanen skal havnesikringsorganisasjonen, fordelingen av arbeidsoppgaver og arbeidsprosedyrer være nærmere beskrevet. Koordineringen med havneterminalenes og skipenes sikringsoffiserer skal være beskrevet der dette er relevant. Dersom det finnes et utvalg for havnesikring beskrives utvalgets arbeidsoppgaver.
- Prosedyrer for endring og ajourføring av havnesikringsplanen.

Vedlegg 4: DOS

Form of a Declaration of Security between a ship and a port facility

DECLARATION OF SECURITY (DoS)

Name of ship:
 Port of registry:
 IMO Number:
 Name of port facility:

This Declaration of Security is valid from until
 for the following activities:

.....
(List the activities with relevant details)

under the following security levels
 Security level(s) for the ship:
 Security level(s) for the port facility:

The port facility and ship agree to the following security measures and responsibilities to ensure compliance with the requirements of part A of the International Code for the Security of Ships and of Port Facilities.

The affixing of the initials of the SSO or PFSO under these columns indicates that the activity will be done, in accordance with the relevant approved plan, by

Activity	The port facility:	The ship:
Ensuring the performance of all security duties		
Monitoring restricted areas to ensure that only authorized personnel have access		
Controlling access to the port facility		
Controlling access to the ship		
Monitoring of the port facility, including berthing areas and areas surrounding the ship		
Monitoring of the ship, including berthing areas and areas surrounding the ship		
Handling of cargo		
Delivery of ship's stores		
Handling unaccompanied baggage		
Controlling the embarkation of persons and their effects		
Ensuring that security communication is readily available between the ship and port facility		

The signatories to this agreement certify that security measures and arrangements for both the port facility and the ship during the specified activities meet the provisions of chapter

XI-2 and part A of the Code that will be implemented in accordance with the provisions already stipulated in their approved plan or the specific arrangements agreed to and set out in the attached annex.

Dated at on the

Signed for and on behalf of

the port facility:

the ship:

.....

....

.....

(Signature of port facility security officer)

(Signature of master or ship security officer)

Name and title of person who signed

Name:

Name:.....

Title:

Title:

Contact details

(to be completed as appropriate)

(indicate the telephone numbers or the radio channels or frequencies to be used)

for the port facility:

for the ship:

Port facility

Master

Port facility

Ship security officer

Company

Company security officer

Vedlegg 5: Gjerdestandarder

Klasse I

Formål: Gjøre oppmerksom på at man beveger seg inn på et sikret område.

Beskrivelse/krav: Et gjerde. Ingen krav til materialer eller utforming. Angir visuelt en eiendomsgrense. Har kun en regulerende effekt.

Klasse II

Formål: Hindre atkomst til et sikret område. Slik som klasse 1, men ett steg videre slik at gjerdet også må forseres og bidra til en noe tidshindrende effekt.

Beskrivelse: Et tradisjonelt flettverksgjerde montert på T-jern eller lignende, som er slått ned eller festet på annen måte i/ved bakken. Høyden på gjerdet bør være på minimum 2 meter, og som kan forsterkes med tre eller flere rader med piggråd på toppen. Holderen, der piggråd påsettes, bør være sveiset eller skrudd til gjerdestolpen i 45 graders skråstilling mot landside.

Tidshindrende effekt: 1 til 5 minutter.

Gjerder i klasse I og II kan være festet slik til bakken at de kan demonteres de deler av året terminalene ikke benyttes til trafikk som omfattes av denne forskriften.

Klasse III

Formål: Hindre atkomst til sikret område, i tillegg til å ivareta de samme oppgavene som klasse I og II.

Beskrivelse: Et sveiset gittergjerde med minimum 5 millimeter spiletykkelse, med maskestørrelse på maksimum 5 x 20 cm (bredde x høyde), og med høyde på minimum 2 meter som kan forsterkes med tre eller flere piggrådrader på toppen. Holderen, der piggråd påsettes, bør være sveiset eller skrudd til gjerdestolpen i 45 graders skråstilling mot landside.

Tidshindrende effekt: Personer uten spesielle kunnskaper/utstyr kommer ikke gjennom/over. Personer med kunnskaper og utstyr: 2 – 20 minutter avhengig av innbruddsverktøy, høyde maskestørrelse og lignende.

Klasse IV: Permanent utstyr.

Formål: Hindre atkomst til sikret område, i tillegg til å ivareta de samme oppgavene som klasse I, II og III.

Beskrivelse: Et dobbelt gjerde med minimum klasse II gjerde som ytterste gjerde, og minimum ett klasse III gjerde som innerste gjerde. I mellom gjerdene skal det være et deteksjons- og overvåkningssystem. (periferisikringssystem).

Tidshindrende effekt: Personer uten spesielle kunnskaper/utstyr kommer ikke gjennom/over. Personer med kunnskaper og utstyr: 5 – 30 minutter avhengig av innbruddsverktøy, høyde maskestørrelse og lignende.

Spesielle forholdsregler.

Ved utforming av fysiske barrierer/gjerder i klasse II, III og IV bør det være en frisone på minst 3 meter på utsiden av gjerdet. Det bør i slike frisoner ikke finnes trær, lysstolper eller andre faste gjenstander. Dersom det finnes slike innen frisonen, bør gjerdet forhøyes tilsvarende. Biler og utstyr eller annet som kan lette en passering av gjerdet, bør ikke plasseres i denne frisonen. Det må videre tas hensyn til bl.a. opplagring av snø. Gjerder i klasse II, III og IV som er festet til bygninger o.l. bør plasseres slik at det tas hensyn til fremspring m.m. som kan gjøre en passering lettere. Åpninger under slike gjerder bør ikke være større enn 10 cm. Porter er en del av gjerdelinjen og har samme krav til høyde og kvalitetsom gjerdet for øvrig.